

gospodarske, obrtniške in narodne.

Izhajajo vsako sredo po celi poli. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 3 gld. 60 kr., za pol leta 1 gld. 80 kr., za četrť leta 90 kr. pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gld. 20 kr., za pol leta 2 gld. 20 kr., za četrť leta 1 gld. 15 kr. nov. den.

~ V Ljubljani v sredo 17. junija 1863. ~

Gospodarske stvari.

Čbelarstvo.

Časopis za čbelarstvo, ki na Moravskem izhaja, naznanuje, da so samo v Hamburg (kjer bo to leto velika razstava), v letu 1850 medú 21.109, voska pa 5518 centov pripeljali, v letu 1860 pa medú 18.181, in voska 6949 centov; to je zneslo 1.520.588 gold. srebra v dveh letih. Pripeljalo se je iz Nemčije srednje, iz Amerike, Hajti in Kube veliko medú (v letu 1860 14.000 centov), iz Portugiškega pa največ voska (leta 1860 okoli 1739 centov). Imenovane dežele imajo se vé da več toplote kakor naše, zato pa tudi bolje pašo za bčele; sicer bi pa bolje gleštanje bčelic tudi pri nas bolje obresti dónašalo.

Veliko škode, ki jo je zima 1860—1861 čbelarstvu storila, bi se bilo večidel lahko odvrnilo. Na Francozkem so bile tisto zimo skoro da vse čbele pokončane; v nekterih krajih jih je komaj deseti in še celó dvajseti del, to je, od dvajset panjev en sam ostal. Na Nemškem je zavoljo boljšega gleštanja čbelam zima manj škodovala. Nasledki tega se zlo ujemajo z vednostjo o gleštanju čbel. Na Francozkem se je najboljših knjig, ktere učijo gleštanje čbelic, v 20 letih prodalo 8 do 9000, na Nemškem pa Dzirzon-ovih v 10 letih najmanj 25.000. Tudi pri nas so bukve gosp. Jonke-ta, ki čbelarstvo učé, na prodaj; čeravno imamo med našimi čbelarji veliko umnih in skušenih mož, bi mnogim drugim vendar ne škodovala večja in bolj temeljita vednost; radi bi slišali, koliko se jih je že prodalo; mislimo pa, da se čbelarji naši ne pulijo kaj preveč za-nje, kakor sploh za bukve ne, ki kmetijstvo učé. Naši kmetje še vedno raje starim vražam kot bukvam verujejo, in pre-radi po starem delajo, češ, oče je tudi tako delal, pa je vendar shajal. Se vé da je shajal, in še ložje kot sin, pa ga je navadno tudi enmalo manj pil, enmalo drugač oblečen bil in enmalo manj davka plačeval. Časi so drugi kot so bili, toraj je treba gledati, da se dohodki na vsako stran gospodarstva množijo; kdor današnji dan ne misli na povikšanje vseh dohodkov, mu pred ali pozneje boben zapoje.

Sova mišja lovivka.

V hanovrskem časopisu kmetiške družbe piše nekdo sledeče, kar bi utegnilo tudi našim pastirjem in drugim koristno biti; zato naj „Novice“ povejo kaj in kako.

Spomladi leta 1851 ste se dve sovi v neki hram vselile, ki je bil prej golobnjak. Ko večkrat sove ven in noter letati vidim, ogledam hram in najdem, da ste si sovi gnjezdo naredile, v katerem je 8 jajic za valenje ležalo; ko nadalje pazim in vidim, da po hramu

dokaj mišjih ostankov leži, ga dobro zaprem. Te dve sovi ste čez poletje 15 mladih izvalile in dogojile, ktere so prenehoma v svoji rojstni palači prebivale. Tla so bile 6 pavcov na debelo z mišjimi ostanki pokrite. Gotovo bi še veliko večje število maček, kakor je sov bilo, ne tako pridno bilo, kakor so bile sove. Toraj fantje! ne lovite in ne preganjajte sov, ki so tako koristne za polje in pohišstvo!

J. Pajk.

Od goveje kuge na dalje.

Večidel iz vseh krajev na Kranjskem, ker je dozdej goveja kuga bila, se slišijo dosti vesele novice. V Dolenji vasi po pismu c. k. senožeške kantonske gosposke od 11. t. m. je tudi med ovci potihnila bolezen, v Preloki črnomeljskega kantona ste 10. t. m. bile le dve ovci, ki pa ste bolezen že prestale, v Pavlinah je takrat bila le ena bolna. Kako je v Zagorji dalje, nam ni še znano.

Kr. deželno glavarstvo v Zagrebu je 3. t. m. pisalo c. k. vladi kranjski, da zdaj so ne le samo v Karlovcu, temuč tudi po vseh hrvaških krajih med Savo in Kolpo sejmi prepovedani.

Na vprašanje c. kr. kranjske vlade je c. kr. ministerstvo odgovorilo, da dozdej še ne more dovoliti odškodovanja za ovce, ki bi se zavoljo te kuge pobile, ker skušnje o ovčji devetogubnici, ktera je še le od leta 1861 znana, niso tako dovršene, da bi se moglo zastran odškodovanja pri ovcah kaj gotovega odločiti. Ker ovce za to kugo nikoli ne zbolijo izprva, ampak bolezen le nalezejo od goveje živine, je gospodar sam kriv, da ne ubrani nalezbe. Tudi ni pri ovcah ta kuga tako huda kakor pri govedih; veliko ovac prebolí in bolezen srečno prestane; pobijanje kakor pri govedih bi tedaj ces. kasi preveliko stroškov prizadjalo, in toliko več, ker tudi kozé včasih zbolijo; po takem bi plačevanje brez konca in kraja bilo. Da se bolezen med ovce ne širi, je po ministerskem spisu najgotoviša pomoč ta, da se hlevi, v kterih so ovce, prav pridno zračijo ali luftajo. (Po takem je tedaj še bolje, če so ovce zmiraj pod milim nebom, kakor je to zdaj pri nas).

Natoroznanske stvari.

Nekaj o luni.

Spisal Ogrinc Viljem.

VIII. Upljiv lunini gledé zemlje.

(Konec.)

§. 53. Vprašanje je slednjič: ali izbuja luna na zemlji tudi kaj gorkote? Tù so natoroznanci različnih misli. Ne čutimo ravno lunine gorkote, pa mnogo pre-